

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. OKTÓBER 24.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 244. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjzabálszerint

A választói jog reformja.

Kassa, október 23.

Nagy reformok előtt áll ma a magyar nemzet. Meglazultak a népképviseleti rendszernek eddig erős keretei s most azon kell törekednünk, hogy az új, eddigénél nagyobb terjedelmű keretek, melyek a modern képviselet nagyobb tömegekre kiható rendszerét ölelik fel, nemcsak díszesebbek, — az állampolgárok egyéni és általános méltóságának, hanem a nemzetélet vigens erőinek és ingadozó erőviszonylatainak is megfelelőbbek legyenek.

„A törvényhozó hatalom az állami akaratelhatározás létrehozásának funkciója“. Nálunk a nemzet és a király együttes működésében nyilatkozik meg a törvényhozás.

Ha kétségtelen, hogy király és nemzet közt állandó és rendületlen összhangnak kell fennállania, úgy az is bizonyos, hogy elsősorban magában a nemzeti akaratban kell az értékes és komoly, tehát az összhang megteremtésére legalkalmasabbnak mutatkozó alkotó elemeket konszolidálni.

Tudvalevő pedig, hogy azok a megállapodott és kiforrott gondolkodású polgárok, akik ahhoz a józan életfelfogáshoz, mely őket magánéletükben vagyonhoz és tisztos polgári pozíciókhoz juttatta, a közéleti tevékenységükben is következetesen hűek maradnak, sokkal értékesebb és a nemzeti élet megerősítésének és felvirágoztatásának szempontjából komolyabban számbavehetőbb elemei, mint azok a lobbanékony, határozatlan életfelfogású emberek, akik megfontolás nélkül rohannak csillogó és üres jelszavak után, mítsen törődve önmaguk s az ország további sorsával. De azokkal szemben is fölényben vannak és így persze előnyben részesítendőek a nemzeti érülettől áthatott polgárok, akik bár fanatikus meggyőződésből és tántoríthatatlan buzgósággal törnek a magyar állami-ság élete és boldogulása ellen.

Szóval ott kell igyekeznünk a konszolidáció nehéz munkáját elvégezni, ahol a megerősítésre méltó és érdemes, a nemzetélet fejlesztésére alkalmas és számbavehető elemeket találjuk. A kemény sziklakövekből lehet ciklopszi falakat és megdönthetetlen bástyákat építeni, ám az omlatag vagy porladó téglát, mely nem

állotta ki a kemence erősítő tűzét, — hiába ragasztjuk egymáshoz, ha a legerősebb vakolattal is. Legfeljebb ideig-óráig álló alkotmányt tákolhatunk össze az ilyen silány anyagból és jaj nekünk, ha az időjárás viszonyosságai elől ilyen falak közt keresünk menedéket. Az első gyenge vihar fejünkre zuditja azt.

Ezt a szempontot veszik figyelembe és igen helyesen, a mai uralkodó politikai rendszer vezérei, akik tartós és a viszontagságos idők viharai ellen biztos menedéket nyújtó alkotmány felépítésén fáradoznak ma. Keresve kutatják a nemzet azon értékes elemeit, akikre támaszkodni lehet a nagy munkánál, akikkel építeni, alkotni, maradandót, díszeset, erőset létrehozni lehet. Annál nehezebb pedig már maga az anyagválasztás munkája is, mert hiszen nem felejtik el az építőművészek, hogy majd az épületbe azok az elemek is belekerülnek, akiknek joguk van ugyan az új rendszer szerint megépített alkotmányban helyet foglalni, de alkalmatlanok arra, hogy sarokpillérei, támasztékai, alapkövei legyenek ennek. Ezeknek az elhelyezése szintegy nagy munka és nehezen megoldható feladat.

A kormány munkatervéből, mely a küszöbön álló választójogi reform megvalósítására vonatkozik, örömmel látjuk kidomborodni azt a megnyugtató felfogást, hogy *kettőzött jelentőséget és értéket tulajdonít azoknak a polgároknak, akik az értelmiség és vagyon előbbrevalóság tekintetéből nagyobb biztositékot nyújtanak arra, hogy a nemzetélet erősítését és megővését fontosabbnak tartják az üres jelszavak léha kultuszánál.*

Vármegyei őszi közgyűlés.

Az Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt Szalay László főispán elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg. Puky Endre dr. alispán üdvözlőlvén a megjelenteket, felkéri a csereháti járás főszolgabíróját, hogy hívja meg elnöklésre a főispánt a közgyűlésbe.

Szalay László főispánt lelkes ovációval fogadja a közgyűlés, majd az elnök meleg hangu üdvözléssel köszönti a megjelent bizottsági tagokat.

Az állami dotáció.

Horváth Elemér aljegyző ismerteti a vármegye háztartási alapjának 1909. évi költségvetését. Minthogy a költségvetés tul-

nyomóan a mult évi keretek között mozog, csak az ettől eltérő új részleteket olvassa fel. A költségvetés végső eredménye az, hogy 1909. évben Abauj-Torna vármegyének 312230 korona 10 fillér állami dotációra van szüksége.

Pótadó a nyugdíjra.

Ferdinandy Gyula főjegyző ismerteti a tisztviselői nyugdíjalap helyzetét. Minthogy a közigazgatási bíróság Puky Bertalan, volt darabant főszolgabírónak 1344 korona nyugdíjat állapított meg, a nyugdíjalap egyensúlya megbomlott s most 2 és 1/2 százalékos megyei póttadó kivetésére van szükség. A közgyűlés ennek a kérésnek népszerűlti szavazás útján eleget tesz.

Az alispán jelentése.

Ezután felolvasásra kerül Puky Endre dr. alispán évnegyedes jelentése. A nagy gondnal készült jelentés részletesen kiterjeszkedik a megyei közélet és közigazgatás valamennyi kimagasló mozzanatára és világos képét nyújtja a vármegye elmúlt három hónapjának. A közgyűlés feszült figyelemmel hallgatta az érdekes jelentést s annak tartalmát helyeslően tudomásul vette.

Pénzfelhelyezés.

Majd a vármegyei alapok és feles pénzek elhelyezésére vonatkozó határozatokat hozták meg. A közgyűlés tizenhat kassai és megyei pénztintézetben helyezi el a vármegyei alapokat. A szikszói hitelintézet és az encsi takarékpénztár ajánlatát nem vették figyelembe, mert a vagyon állását igazoló mérleg az ajánlathoz nem volt mellékelve.

Vármegyei közutak.

A vármegye közuti alapjának az 1909—10 évi költségvetésének tárgyalását megelőzőleg az ezzel összefüggő tárgyakat intéztek el. A baktagagyvendégi vicinális utat 144.000 korona költséggel felveszik a törvényhatósági utak sorába. Az utmesterek utiátalányát, az állami utmesterekével egyenlően állapították meg. Az utkaparók számát 60-ról 69-re emelik fel. A Hernád-folyó gíbartperei elfajult szakaszát rendezni kell. Az érdekeltek községek e célra 15.000 koronát ajánlottak fel, a földmívelésügyi miniszter 28 ezer korona segélyt ad, a megye pedig a további összeget fedezi. Ezután még több megyei vicinális ut segélyezésének összegét állapítják meg, majd ennek alapján véglegesen letárgyalják a közuti alap költségvetését. Bevételek összege: saját jövedelem 192 ezer korona, segély a kereskedelmi miniszteriumtól 363 ezer kor., az összebevétel 555509 kor 32 fill. Kiadásnak ugyanannyi van beállítva.

Hedry Lőrinc szólt hozzá a kérdéshez és felszólalására Puky Endre alispán adott megnyugtató választ.

Átiratok.

Ezután több törvényhatósági átiratot intéztek el. A közgyűlés pártolól fogadta az önálló nemzeti bank felállítására vonatkozó törvényhatósági áldozatokat. Majd tárgyalták a választói reform, a korcsmák vasárnapi szünete, a vármegyei nyugdíjalapok, a gyermekvédelmi törvény stb.-re vonatkozó törvényhatósági átiratokat.

A gyámpénztár és a 7 éven felüli elhagyott gyermekek segélyalapjának 1907. évi zárszámadását elfogadták, majd megálapították a megyei díjnokok fizetésének és szolgálati viszonyának rendezése ügyében alkotandó szabályrendelet főbb pontjait a belügyminiszter leirata értelmében.

A tisztviselői szabadságolások után a közgyűlés a zentai Kossuth-szoborra 50 és a kassai Henszlmann-szoborra 20 koronát szavazott.

Játékipar a megyében.

(A Tulipán-szövetség igazgatósági ülése. — A bodóköváraíjai játékszer háziipari tanfolyam. — Kormánysegélyt kérnek.)

A Kassai Tulipán-Szövetség igazgatósága tegnap délután Szalay Lászlóné urnó elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Szalay László főispán, Rados Lipót kir. iparfelügyelő, Kardos Jenő mérnök, Kresz János, Vavra művezető és Káger József bodóköváraíjai plebános. Az ülésről távolmaradásukat kimentették: Puky Endre dr. alispán és Gerlóczy Béla bank vezérigazgató.

Szalay Lászlóné szívélyesen üdvözlö a jelenlevőket, örömmel jelenti, hogy a szerényen megkezdett bördíszműúru műhelyt sikerült egy hatalmas bördísz és bördíszmű-árúgyár részvénytársasággá átalakítani, mely sok kassai családnak keresetet s így kenyeret biztosít. Indítványozza, hogy úgy a kezdésnél, mint a nagyranövelésnél kiváló érdemeket szerzett Gerlóczy Béla igazgatónak és Kardos Jenő mérnöknek, a szövetség jegyzőkönyvi elismerést szavazzon. Az elnök indítványa nagy helyesléssel elfogadtatott.

Ezután Szalay Lászlóné jelenti, hogy az Abauj-Torna vármegye községeiben meghonosítandó téli háziipar érdekében a Tulipán Szövetség külföldi tanulmányutra küldte ki Vavra művezetőt, akinek nagy viszontagságok és számos akadály leküzdése árán sikerült bejutni a játékszer gyárakba s itt azok berendezését, felszerelését, a készítés módját eltanulni. Ennek igazolására az elnökön bemutatja mindazon szolid és izléses gyermekjátékokat és egyéb faragványokat, melyeket Vavra készített külföldi műutak után, s melyeket nálunk a téli háziipari tanfolyamon meg akar honorálni.

Majd Kardos Jenő mérnök olvassa fel a Bodóköváraíjai létesítendő háziipari tanfolyam tervezetét, mely szerint az Vavra művezető vezetése alatt évi 2500 koronába kerül, a szükséges szerszámokon kívül.

Az igazgatóság a tanfolyam keresztülvitele érdekében felkérte Szalay László főispánt, hogy a Kardos Jenő mérnök által kidolgozott és Rados Lipót iparfelügyelő által átnézett tervezetet, a rendelkezésre álló mintákkal együtt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek és Szerényi József államtitkárnak mutassa be és a szerszámokra szükséges 1700 koronát a kereskedelmi minisztertől, míg a szükséges anyagot a földmivélségi minisztertől kérélmegze.

Szalay Lászlóné elnök indítványa Zichy Meskó Jakab grófnak jegyzőkönyvi elismerést szavazott a Szövetség helyiség biztosítása végett, végül felkérte Rados Lipótot a felügyelet elvállalására, majd titkárnak választotta meg Czobor Alfréd, megyei levéltárost.

Az ülés befejezése előtt az elnökön

meleg szavakkal kérte meg Káger József jelenlevő bodóköváraíjai plebánost, hogy részesítse szerető gondozásban a megnyitandó háziipari tanfolyamot, amit a plebános készséggel megígért.

ROSTA

Kulissza-intrika — külsőleg.

A „Felvidéki Ujság“ c. kassai lap már napok óta jelentet meg hasábjain egy szavazócédulát, mely a következő kérdéseket tartalmazza:

1. Általánosságban meg van-e elégedve a jelenlegi szintársulattal, vagy nem?

2. Kinek a játékával van csak megelégedve?

3. Mely szerepkörök volnának felcserélendőek, illetve másokkal betöltendőek?

Régi rossz szokásnak hódol ezzel az eredetiség nélküli ötletével a Felvidéki Ujság, mert illetéktelen elemeket illetéktelenül szavaztat meg értelmetlen kérdésekre. Illetéktelen egy ujság arra, hogy a közönséget, ha még komoly ellenőrzés mellett is, megszavaztasson, főleg és kiváltképpen pedig ilyen módon, mely semmi garanciát sem nyújt arra, hogy becsületesen van véghezvive. De a közönségnek sem áll jogában tetszésének vagy nem tetszésének ily formában adni kifejezést. A színház nézőterén az egyes előadások alkalmával módjában áll kinek-kinek, hogy az előadó színészt tapssal vagy virággal, sőt értéktárgyakkal is honorálja, vagy ne. De arra nincs joga senkinek sem, hogy a színház falain kívül hozza nyilvánosan javaslatba, melyik színészt kellene másvalakivel felcserélni. Erre van illetékes fórum: a színügyi bizottság és — a direktió, de semmi esetre sem a F. U. és az ő névtelen, talán nem is létező szavazói. Nem szabad merő léhaságból konkolyt hinteni a színészek közé, pedig nyilvánvaló, hogy nincsen egyéb célja ennek a szavazásnak, minthogy lábra állítson valami zsenge intrikácskát, mely a maga erejéből még nem tud kikeményezni a kulisszaerdőből, de nagyon kikivánczol onnan.

Nem szabad kedvét szegni a becsületes ambícióknak, a törekvő szorgalomnak ilyen mérgezett nyilak lövöldözésével, mert azok, akik ilyen izléstelen akcióval igyekeznek előtérbe kerülni, bizonyára nem érnek fel azokkal, akiket sért és bánt ez a metódus.

Kiváncsiak vagyunk, vajjon a szintársulat tagjai szívesen veszik-e ezt az izléstelen heccet, mely az ő bőrükre megy és meddig fogják ezt hallgatagon tűrni? Elvégre találhatnak módot rá, hogy véget vessenek az ilyen alkalmatlanságnak, mely a társulat s a közönség közti jó viszonyt komolyan veszélyezteti. Ha azonban a társulat részéről semmi sem fog történni ez ellen, akkor legalább megállapíthatjuk, hogy honnan erednek ennek a „népszavazásnak“ a számai, melyeket a „Felv. Ujság“ olyan nagy buzgalommal akar fojtogató hurokká kötni.

HIREK.

— Társadalmi zsurok. A Kassai Gyermekvédő-liga által rendezett társadalmi zsurok, mint értesülünk, ez idén is megtartatnak. Szalay Lászlóné urnó, a liga elnöknője, most buzgólkodik az új saison előké-

szítésén s már érintkezésbe lépett ama ténnyezőkkel, akiknek közreműködését kívánatosnak véli. A társadalmi zsurok harmadik évadja valószínűleg felülmúlja az előbbi két esztendő jelentős sikereit. A közönség szívesen támogatja a ligát, a társadalmi propagandának eme térenumát, annál is inkább, mert pártfogásának gyümölcseit a szegény, elhagyatott gyermekek élvezik, akiket a liga a tél folyamán meleg reggeli-vel lát el. A társadalmi zsurok programjának egybeállítását után közelebbi részletek közlésére még visszatérünk.

— Letartóztatott kivándorló. Fiuméből írják, hogy ott a rendőrség Kiss János kassai kivándorlót letartóztatta, mert utlevele hamis volt. Mikor megmotozták, 1020 korona készpénzt és a kassai hitelbank által egy newyorki bankháza kiállított csekket találtak nála. Egyelőre szabadlábra helyezték, de mivel az a gyanu merült föl, hogy az illető nem azonos Kiss Jánossal, a rendőrség távirati uton fölvilágosítást kért a kassai rendőrségtől és a hitelbanktól, a pénzt pedig őrizetbe vette.

— Szerencsétlenség egy földmunkánál. A kassai légszeszgyár a Vám-utca 6. számú ház előtt nagy gödört ásott. A gödörben dolgozott Czabán István munkás, akit a beomló föld maga alá temetett. Mire kiszabadították, súlyos sérülést szenvedett. A szerencsétlenség színhelyén megjelent Hudopkó István rendőrfogalmazó, aki a sérült munkást a közkórházba szállította s az ügyben megindította a vizsgálatot.

— Tolvaj hálótárs. Ma éjjel a Rapa-port-féle szálloda 2. számú szobájában öt utas hált meg. Ezek között volt Beregi Dezső nagymihályi kereskedő, Ferber Henrik és Foszner Mór. Elsőnek Beregi távozott a szállodából s amikor másik két társa öltözködni kezdett, Ferber Henrik pénztárcájából 7 korona, Foszner Mór zsebéből egy arany óralánc és egy nickel óra hiányzott. Azonnal panaszt tettek a rendőrségen, de akkorára Bereginnek már nyoma veszt s az induló vonatknál feltalálható nem volt. A nyomozat megindult.

— Egy híres bíró halála. Máramaros-szigeti távirat jelenti, hogy Várady Gábor, a máramaros-szigeti törvényszék bírása tegnapelőtt Budapesten meghalt. Váradyt a Herzel-szanatóriumba hozták, hogy gyomorbaja miatt megoperálják, de olyan gyönge volt már, hogy az operációt nem lehetett rajta végrehajtani s ezért nem lehetett megmenteni. Holttestét hazavitték Máramaros-szigetre, ahol ma délelőtt temették el. Várady Gábor jeles büntetőjogász volt és igen humanus ember. Az esküdtek igazmondása alapján ő mondta ki a halálos ítéletet Husz Ábrahámra és Mihálka Jánosra, a petrovai rablógyilkosokra. Az ítélet kihirdetése után sok fenyegető levelet kapott s az egyikben azt is megírták neki, hogy ha egy esztendő alatt meg nem hal, akkor megölik. A kiváló bírót gyomorrák ölte meg, igen fiatalon, negyvenhat éves korában. A temetésen nagy gyászoló közönség jelent meg.

— Az óriás kalapok halála. Budapesten, no meg Kassán is, a női divatban a mennél nagyobb kalapok korszakát éljük. A spanyol királyné látogatása óta a főváros utcáin, a színházakban, a korzón malomkő nagyságu kalapokon csodálkozhatnak a járókelők. Így tehát bizonyára kétkedőleg csóválják majd a hölgyek a fejüket, ha beje-

KOLLER TONY és STEINER SOMA

operaénekesnő

hegedűművész

egyetlen hangversenye

Kassán

november 8-án

a Schalkház-szálló nagytermében

: Jegyek kaphatók: Vitéz A. könyvkereskedőnél [Fő-utca 70.] rendes helyárák mellett. :

lentjük, hogy a nagykarimájú kalapoknak máris vége, mert a divat, jellegzetesen a női divat fővárosában, Párisban, egész kicsiny és teljességgel karima nélkül való kalapok uralma kezdődik. Egyelőre az utcákon még nem tűnik föl az új kis kalap; de aki bejáratos a főrang, az előkelő társaságokba, az nem tagadhatja le ezt a hirtelen megváltozást. A lelegegánsabb párisi divatszalonokban már készítik ezeket a karimátlan kalapokat és pár hét múlva el lesz árasztva velük Páris. Eddig két modell szerint készült a jövő év divatkalapja: az egyik mintának csak egy nagyon keskeny karimája, a másiktól még ez is hiányzik. Meglehető, sőt feltűnően egyszerű az új kalap és inkább anyagának finomsága által hívja ki a feltűnést.

— Pincetűz. Tegnap délután a főutca 122. számú ház egyik pincéjében tűz ütött ki, melyet a kivonult tűzoltóság gyorsan lokalizált. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a tűz *Sándor István* 17 éves suhanc gondatlanságából keletkezett, aki az égő gyertyát a pincében felejtette. *Alexander kereskedő*, akinek pincéjében ütött ki a tűz, 100 koronát megközelítő kárt szenvedett.

— Uj bor — ingyen. Az idén oly bőségesen fizettek a szőlőtékek, hogy szinte vártuk azt a hirt, mely ma végre egyik somogymegyei lapban napvilágot látott, ekkép:

Reichmüster Salamon diszeli lakosnak ugyancsak dus. szürete volt. Annyi mustja termelt, hogy el sem tudta szűrni. Az ut mellé állított egy nagy kádat, megtöltötte új borral s rá tett egy korsót evvel a fölírással:

— Utas, igyál, de kárt ne tégy!

Persze, az arra járó kelőknek kétszer sem kell a biztatás.

— Nem akartak meggyógyulni. A kassai közpórházba gyógykezelés végett beszállította a rendőrség *Slepesik Erzsébet* és *Géza Anna* cigány nőket, ahonnan azok ma este megszöktek.

— Megvadult lovak. *Pintér Pál* kocsis, aki a *Haltenberger Béla*-féle gyár lovait hajtotta, a megbokrosodott lovak, a *Sörház-utcán* a bakról lerántották. A kocsis könnyebb sérülést szenvedett. A lovak ezután a *Deák-Ferenc* és *Kossuth Lajos-utcán* keresztül vad vágatásban vonszolták a szekeret, s onnan a *Széchényi-ligetbe* rohantak, ahol is egy bátor ember megfékezte a megvadult állatokat.

Színház.

— A képzelt beteg. *Moliere* remeke igen jó előadásban szokott nálunk színrekerülni. *Faragó* játssa a címszerepet s ez az alakítása ugy egészében, mint a legkisebb részleteiben kiváló művészi munka. Tegnap is örömmel láttuk viszont a közkedvelt művészt ebben a szerepében. Felfogása és játékmódora miben sem változott, mióta utoljára láttuk ezt az alakítását, — csak a kedve volt tegnap különösen jó, annyira jó, hogy néha, — gyakran maga sem tudta nevetés nélkül megállani. A közönség persze együtt nevetett *Faragóval*, az aranykedélyű emberrel és a világért sem vette tőle rossznéven a jókedv eme kitéréseit. De *Faragó* a lelkiismeretes művész bizonyára megnehezelt *Faragóra* a kedélyes emberre, amiért így elnevetgelte a legszebb művészi részleteket. Semmi no! Majd megbékülünk egymással. *Étsy Emilia* eleven játéka ezuttal is nagyon tetszett. *Sz. Rozsos Gizella* szintelenül ját-

szott. *Ujváry (Diafoirus)* és *Magyari (Purgon)* egészséges komikuma az erős zökkenések dacára is jól hatott. Feltűnést keltett értelmes beszédével a *Gajdzsinszki* pár kis leánya, aki legfeljebb 7 éves ugyan, de legalább is olyan ügyesen játszott . . . no nem akarunk összehasonlítást tenni. Közönség szép számban volt.

(- r)

— A Három feleség főpróbája. *Lehár Ferenc* új operettjének főpróbáját ma tartották meg a kassai Nemzeti Színházban. A főpróbán teljes szépségében bontakozott ki a nagyhatású operett künő előadása. *Faragó Ödön* rendezése egy csomó frappáns ötlettel biztosítja a darab sikerét, mely holnap este kezd meg diadalainak sorát a kassai színpadon. A szereplők duzzadó ambícióval viszik a mozgalmas cselekményű operettet, melynek hatása felvonásról-felvonásra növekszik. *Pompás* énekszámok, eredeti táncok, mulatságos duettek és páros jelenetek élénkítik a darab menetét. A külső kiállítás fényes, a három énekesnő: *Várady, Nagy Aranka* és *Mezei Margit* ruhái egyszerűen szenzációsak. Kacagató kuplékkal lép elő *Ujváry* és *Magyari*, igen jó szerepe lesz *Faragó, Miske* és *Barics Gyulának*. A holnap premier iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik s nem csalódunk, ha előre megjósoljuk a sikert.

Színházi műsor:

Pénteken, *A boszorkány*. Dráma.

Szombaton, *A Három feleség*. Operette.

Vasárnap, *A Három feleség*.

Hétfőn, harmadszor: *Három feleség*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A delegációk ülése.

Budapest, okt. 23.

A magyar delegáció ma délután folytatja és előreláthatólag be is fejezi a hadügyi költségvetés tárgyalását.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelyen az előadó megszavazásra ajánlotta a rendkívüli hitelt, majd *Schönaich* hadügyminiszter beszélt. Ezután *Beck* báró osztrák miniszterelnök reflektált a keresztényszocialisták részéről a kormányt ért támadásokra.

A horvát bán a királynál.

Budapest, október 23.

A király ma audiencián fogadta báró *Rauch* Pál horvát bánt.

Crucovich bányhelyettes ma Budapestre érkezett és tanácskozásokat folytatott *Rauch* bánnal.

Városok kongresszusa.

Budapest, okt. 23.

A rendezett tanácsú városok hétfőn a fővárosban országos kongresszust tartanak, amely alkalommal megalakítják a polgármesterek országos egyesületét.

Betörés.

Budapest, október 23.

Ma hajnalban betörték gróf *Zichy Tivadar* palotájának egyik üzletébe és onnan a kézikasszából nagyobb pénzösszeget és árut vittek el.

A balkáni forrongás.

Budapest, okt. 23.

Megbízható forrásból jelentik, hogy a porta visszautasította a közvetlen tárgyalást Ausztria-Magyarországgal.

Belgrád, okt. 23.

Az osztrák és magyar kereskedők még mindig sokat szenvednek a bojkott miatt. Tegnap egy uriaszonyt inzultáltak, aki egy magyar üzletből jött ki.

Konstantinápoly, okt. 23.

Az angol nagykövet ma meglátogatta a nagyvezért. A látogatás eredménye döntő befolyással lehet Bulgária függetlenségére. Anglia ragaszkodik a *Hellezspontusz* státuszkvózához és azt hangoztatja, hogy a berlini szerződés csak a nagyhatalmak együttes határozatával változtatható meg.

Beck báró Budapesten.

Budapest, október 23.

Beck *Wladimir* báró, osztrák miniszterelnök ma reggel Budapestre érkezett, ahol résztvesz az osztrák delegáció ülésén.

Szalay Péter beteg.

Budapest, okt. 23.

Szalay Péter államtitkár, a posta- és távirat elnökgazdátja, néhány nap óta súlyos betegen fekszik lakásán. Orvosainak véleménye szerint katasztrófától lehet tartani.

Nagy tűz a brüsszeli postán.

Brüsszel, okt. 23.

Ma hajnalban rövid zár következtében a brüsszeli postán nagy tűz ütött ki, amely elhamvasztotta a nemzetközi érintkezésre szolgáló táviródrótokat is. A tüzet három órai munka után lokalizálták.

A színésznő halála.

Budapest, okt. 23.

Néhány nappal ezelőtt meghalt *Borostyán Sári* színésznő. A nyomozás kiderítette, hogy a színésznő vérfertőzésben halt meg, ami illetéktelen sebészi beavatkozás következtében állott elő. A boncolást elrendelték.

A Ghyczy-emlék.

Budapest, okt. 23.

A függetlenségi pártot a komáromi *Ghyczy Kálmán* emlék leleplezésén *Günther Antal* igazságügyminiszter fogja képviselni.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. október 23-án (páros)

A boszorkány.

Dráma 5 felvonásban. Írta: *Sardou* Viktor. Fordította: *Fáy J. Béla*.

SZEMÉLYEK:

<i>Ximenes</i> bibornok	— — — — —	<i>Komjáthy</i> János
<i>Don Lopez de Padilla</i>	— — — — —	<i>Bartha</i> István
<i>Juanna</i> , leánya	— — — — —	<i>Étsy</i> Emilia
<i>Don Enrique de Palacios</i>	— — — — —	<i>Dr. Rác</i> Ede
<i>Ramiro</i> , lovászmester	— — — — —	<i>Pápay</i> Lajos
<i>Zoraya</i> , mór nő	— — — — —	<i>Fáy</i> Flóra
<i>Aisha</i> , cselédje	— — — — —	<i>Vágóné</i>
<i>Cardenos</i>	— — — — —	<i>Bárony</i> A.
<i>Cleofás</i>	— — — — —	<i>Magyari</i>
<i>Oliveira</i>	— — — — —	<i>Faragó</i> Ödön
<i>Fatum</i>	— — — — —	<i>N. Bodroghy</i> Lina
<i>Zaguir</i> , mór ifjú	— — — — —	<i>Lugosi</i> Irén
<i>Afrida</i> , boszorkány	— — — — —	<i>Burányiné</i>
<i>Manuela</i>	— — — — —	<i>Sz. Rosos</i> Gizella

Szenzációs őszi szövetujdonságok érkeztek

SCHÜTZ és TSA angol uri szabó céghez KASSA, Kossuth Lajos-utca 2. sz.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
BALLA MIHALY
 mechanikus és villamos szerelő
 Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítik. Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítik.

OOOOOOO OOOOOOOO
 A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat
LICHTIG LIPÓTNÁL
 Kassa fő-utca 103.
 Közös egyenruhákat átveszél honvédségi egyenruhákért.

Makulatura papír

III kicsiben és nagyban III
 III jutányos áron kapható III
 a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
 Kossuth L.-u. 16. (Bejárat a Fazekas-utca felől.)

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Szatócscok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala
Kossuth Lajos-utca 16.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.
 Cim a kiadóhivatalban.

ELSŐ KASSAI
KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA
 GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből.
 Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb diszkrétívával intézettek el.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

Jutányos árak. **STEINER ADOLF ÉS TSA** Jutányos árak.
 csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.
 Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkizeneretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
 Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Haltenberger Béla
 ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint gyáram lényeges bővítése folytán a ruhafestést vegyi tisztítást, valamint a fehérnemű gőzmosást az ismert jó kivitelben sokkal rövidebb idő alatt mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli ruhák, szőrmemenüek stb. mielőbb való be- küldése ajánlatos.

Átvételi fizetek Kassán: **Kossuth L.-u. 3. Fő-u. 85. (Andrássy-pal.)** Gyár: **Deák Ferencz-u. 32/34. Szerecsen-u. 3.**

Alapítás! év: 1810. Telefonszám: 70.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, háló-fülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.